

Wojciech Śmigielski

Jankowo, pow. Inowrocław

Informator Archeologiczny : badania 3, 118-119

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANKOWO, pow. Inowrocław

Zakład Archeologii Wielkopolski i Pomorza IHM PAN
w Poznaniu

Badania prowadził Wojciech Smigielski. Finansował Zarząd Inwestycji Budowy Kaskady Dolnej Wisły we Włocławku. Pierwszy sezon badań. Osada obronna ludności kultury Łużyckiej i nawarstwiona na nią osada otwarta ludności prapolskiej. Okres halstaocki D oraz wczesne średniowiecze.

W okresie od 14.VII do 4.X. 1969 roku trwały prace wykopaliskowe na stanowisku 1, na wyspie jeziora Pakoskiego. Celem było sorientowanie się w stratygrafii obiektu oraz zbadanie konstrukcji wału i zabudowy wnętrza. Pierwsze trzy warstwy dostarczyły materiału mieszanego: wczesnośredniowiecznego i kultury Łużyckiej. Okazało się, że wyspa, przynajmniej na zbadanym odcinku, była przekopana do głębokości 80-100 cm od powierzchni i uwarstwienie zostało zniszczone. Nie można więc nic powiedzieć o osadnictwie wczesnośredniowiecznym poza tym, że zapewne miało ono charakter otwarty, nie zaś obronny. Ceramiki wczesnośredniowiecznej odkryto dużą ilość; datować ją można od końca VII do XII wieku. W warstwach przemieszanych znaleziono ponadto pewną ilość ceramiki XIV-wiecznej oraz kilkanaście fragmentów talerszy malowanych XVII-wiecznych.

Nieszakłóciana warstwa kultury Łużyckiej była warstwa IV. Dostarczyła ona dużej ilości ceramiki oraz 69 przedmiotów m.in. 14 rozcieraczy kamiennych, 23 szydła kościane, 2 igły kościane, 1 szabkowy skrobacz z żebra zwierzęcego, 1 gładzik żyłwowy.

3 fragmenty glinianych form odlewniczych, 5 rogowych grocików strzał łuku, 7 półfabrykatów rogowych, 1 naszyjnik brązowy, 1 motyka rogowa. W warstwie tej odkryto konstrukcje drewniane w postaci fragmentów belek i słupów a także paleniska i luźno leżące kamienie. Pod nią, na głębokości ok. 250-270 cm od powierzchni, salegała warstwa mierzwy bliżej wału i sbutwiałego drewna dalej od niego. Być może, że natrafiono tu na pozostałości ulicy, jednak kierunku układu belek nie udało się odczytać. Warstwa ta spoczywała na calcu, którym był niebieskawy ił.

Wał zbudowany był w konstrukcji skrzyniowej. Skrzynie wiązane prawdopodobnie na szrab wypełnione były gliną, iłem i kamieniami. Wał spoczywał na grubej warstwie sbutwiałej mierzwy; zachował się tylko w dolnej części, górne jego partie były zniszczone, częściowo spalone i zachowane tylko częściowo. Wał był dwukrotnie przebudowywany. Przed wałem od strony jeziora odkryto falochron w postaci 4-5 rzędów ukośnie wbijanych pali a przed nim rodzaj zasieku zbudowany z luźno rzuconych belek i konarów drzew.

Gród ludności kultury Łużyckiej funkcjonował w okresie halasztackim, większość ceramiki pochodzi zapewne z późniejszej fazy tego okresu.

W przyszłym sezonie badania na wyspie będą kontynuowane. Celem ich będzie zbadanie rozplanowania wnętrza a także zbadanie bramy. W niedalekiej przyszłości wyspa zostanie zalana wodami spiętrzonego jeziora.

JANOWIEC nad Wisłą, pow. Puławy patrz okres nowożytny